

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova
Colegiul de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală”

„Aprob”

Directorul

Colegiului de Arte Plastice

„Alexandru Plămădeală”

 Lilia Răcilă

 2019

Curriculum disciplinar
F.07.O.014 DESEN I

Specialitatea: 21420 Ceramica artistică
Calificarea: 265122 Pictor Sculptor

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autor:

1. **Vatavu Tatiana**, grad didactic superior, Colegiul de Arte Plastice „Al. Plămădeală”

Aprobat de:

Consiliul artistic și de evaluare al Colegiului de Arte Plastice „Al. Plămădeală”

Recenzenți:

1. Bădrăgan Sergiu, grad didactic superior, Colegiul de Arte Plastice „Al. Plămădeală”
2. Nița Ion, grad didactic doi, Colegiul de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală”

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic
<http://www.ipt.md/ro/>

Cuprins

I.	Preliminarii	4
II.	Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională	4
III.	Competențele profesionale specific modulului	5
IV.	Administrarea modulului	5
V.	Unitățile de învățare	5
VI.	Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	6
VII.	Studiul individual ghidat de profesor	6
VIII.	Lucrările practice / de laborator recomandate	7
IX.	Sugestii metodologice	7
X.	Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	8
XI.	Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	8
XII.	Resursele didactice recomandate elevilor	9

I. Preliminarii

Disciplina *Desen I* cuprinde studierea liniei ca element de expresie, precum și modelarea formelor în spațiu prin intermediul hașurării.

Conceptele de bază ale disciplinei sunt formele din spațiu, modelate sau redată prin intermediul materialelor moi ca: sanguina, cărbunele, pastelul, sepia, și al mijloacelor artistice: hașura, tonul, pata, elementele clarobscurului.

Această disciplină ține de toate domeniile artelor plastice, artelor aplicate și artelor decorative și design. Desenul este disciplina care îi ajută pe elevi să observe frumosul și armonia lumii înconjurătoare, să aplice linia și tonul în redarea formelor din spațiu sau să creeze unele stări, să perceapă mai profund operele de artă. Este important ca elevii să poată crea și modela figura omului, mediul înconjurător, interiorul și naturile statice prin linie, pată, hașură, să poată să mănuiască profesional creionul.

Pentru formarea competențelor specifice disciplinei date elevul trebuie să apeleze la formarea legăturii organice dintre toate disciplinele de profil, la corelarea între teorie și practică.

II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională

Disciplina *Desen I* are un rol important atât în formarea inițială, cât și cea continuă a specialistului din domeniul artelor decorative și design. Studierea desenului contribuie la crearea personalității de înalt profesionalism, cu un bun simț al liniei, valorației luminii, spațiului, proporției atât în desenarea obiectelor de uz casnic cât și al celor de interior, al formării gustului estetic, imaginației și sensibilității tonale.

Această disciplină îi înzestrează pe viitorii specialiști cu cunoștințe competitive teoretice și metodologie, cu deprinderi practice, cu capacități de înțelegere profundă a noțiunilor fundamentale de desen, a legităților și principiilor, metodelor și procedeele de efectuare a unui desen. Această disciplină contribuie la conștientizarea actului creator, ca demers important în educarea creativității artistico-plastice a viitorilor specialiști în domeniul respectiv. Artele Plastice își au originea în desen, doar prin intermediul desenului elevul-absolvent poate să ordoneze, să construiască și să configureze structuri plastice și complexe.

Disciplina *Desen I* oferă elevului oportunități de a face față situațiilor cotidiene concrete, de a soluționa probleme și situații de lucru, de a se integra profesional. Atitudinile și comportamentele caracteristice viitorului specialist, formate în cadrul acestei discipline, vor contribui la desfășurarea unei activități independente și la o carieră de succes. Studierea acestei discipline va contribui la formarea și dezvoltarea de competențe profesionale în asumarea responsabilității pentru crearea unor idei noi, îndeplinirea sarcinilor complexe, lucrărilor conceptuale, care necesită un nivel de calificare corespunzător economiei naționale și sferei sociale, de asemenea de abilități cognitive și practice care sunt folosite pentru reprezentarea disciplinei date.

III. Competențele profesionale specifice disciplinei

Competențe profesionale specifice disciplinei:

1. Alegerea mijloacelor de expresie plastică în reprezentarea capului uman.
2. Modelarea liniar-tonală a corpului uman după modelul viu.
3. Folosirea elementelor clarobscurului la desenarea corpului uman.

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Lucrul individual		
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
VII	90	3	42	45	Examen	3

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut
1. Portret. Model viu	
1. Alegerea mijloacelor de expresie plastică în reprezentarea capului uman: - organizarea spațiului plastic; - analiza proporțiilor modelului viu; - clasificarea suprafețelor de umbră și lumină.	1.1 Schiță de portret. Model viu. 1.2 Proporțiile. Prioritățile proporțiilor. 1.3 Tonul și valoarea lui în desen.
2. Semifigură îmbrăcată. Model viu	
2. Modelarea liniar-tonală a corpului uman după modelul viu: - prioritățile liniei și tonului; - clasificarea suprafețelor tonale pe formă; - generalizarea tonală a volumului.	2.1 Studiul corpului uman după modelul viu. 2.2 Desen constructiv tonal. 2.3 Paginarea cu proporții a semifigurii în spațiu. 2.4 Volumul și proprietățile tonale.
3. Portret cu mâini. Model viu	
3. Folosirea elementelor clarobscurului la desenarea corpului uman: - prezentarea suprafețelor de lumină și umbră; - analiza contrastului de ton; - definirea noțiunii de reflex; - diferențierea tonală pe volum.	3.1 Desenarea corpului uman după modelul viu. 3.2 Prioritățile tonale în desen. 3.3 Noțiunea de reflex, rolul lui în desen.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1.	Portret. Model viu.	24	1	11	12
2.	Semifigură îmbrăcată. Model viu.	30	1	14	15
3.	Portret cu mâini. Model viu.	36	1	17	18
Total:		90	3	42	45

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produce de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Portret. Model viu			
1.1 Model viu. Cap de expresie.	Schițe	Prezentarea schițelor	Săptămâna 1
1.2 Criterii de paginare	Schițe, material moale	Prezentarea paginării	Săptămâna 2
1.3 Metode de prezentare a proporțiilor.	Schițe	Prezentarea exercițiilor	Săptămâna 3
1.4 Activitatea artistică a unui artistic plastic.	Referat	Prezentarea referatului	Săptămâna 4
2. Semifigură îmbrăcată. Model viu			
2.1 Model viu. Semifigură.	Schițe. Argumentare practică de paginare	Prezentarea schițelor	Săptămâna 5
2.2 Etapele de desenare a corpului uman.	Desene grafice	Prezentarea desenului	Săptămâna 6
2.3 Elemente de limbaj plastic în redarea volumului.	Schițe de forme volumetrice	Prezentarea crochiurilor	Săptămâna 7
2.4 Particularitățile tonului.	Tipurile de hașură, schițe	Prezentarea schițelor	Săptămâna 8
2.5 Vizionarea expozițiilor	Studiu de caz	Prezentarea studiului	Săptămâna 9
3. Portret cu mâini. Model viu			
3.1 Lumina și umbra în desen.	Schițe cu prezentarea obiectelor cu umbră și lumină	Prezentarea schițelor	Săptămâna 10
3.2 Arta decorativ-aplicată națională.	Prezentare Power-Point	Derularea prezentării	Săptămâna 11
3.3 Modalități de obținere a volumului.	Schițe cu prezentarea unui detaliu în volum	Prezentarea schițelor	Săptămâna 12
3.4 Structuri și fenomene ale tonului.	Exersări de desene tonale	Prezentarea desenelor	Săptămâna 13
3.5 Reflexul, parte componentă a volumului.	Exersări tonale	Demonstrare	Săptămâna 14
3.6 Maeștri și capodopere.	Portofoliul	Prezentarea portofoliului	Săptămâna 15

VIII. Lucrările practice recomandate

Lucrările practice vor fi efectuate în baza schițelor după natură. Lucrul practic dă posibilitate elevului să fie mai creativ, mai organizat și responsabil. Lucrările practice recomandate:

Nr.	Unități de învățare	Lista lucrărilor practice	Ore
1.	Portret. Model viu.	1. Desenarea capului expresiv. 2. Modelarea de formă a capului viu.	11
2.	Semifigură îmbrăcată. Model viu.	3. Executarea desenului de model viu, semifigură. 4. Clasificarea tonală a corpului uman.	14
3.	Portret cu mâini. Model viu.	5. Analizarea tonală a portretului cu mâini. 6. Schițarea plastică a semifigurii.	17
Total:			42

IX. Sugestii metodologice

La selectarea metodelor și tehnicilor de predare-învățare se va promova o abordare specifică, bazată în esență pe stimulare, pe individualizare, pe motivarea elevului și dezvoltarea încrederii în sine.

Metode de predare-învățare			
Nr.	Unități de conținut	Metode de predare	Metode de învățare
1.	Portret. Model viu.	Explicația, demonstrarea, Brainstorming.	Explorarea surselor informaționale, lucrul practic, exersarea.
2.	Semifigură îmbrăcată. Model viu.	Dialogul dirijat, instructajul.	Experimente, lucrul practic.
3.	Portret cu mâini. Model viu.	Problematizarea, discuția.	Observare, analiză, sinteză, comparația.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Evaluarea pune în evidență măsura în care se formează competențele specifice unității de curs.

Inițial se va începe cu o evaluare a nivelului de cunoștințe din domeniul disciplinelor de cultură generală ceea ce va oferi posibilitatea de diagnosticare a nivelului de pregătire a elevilor pentru disciplina „Desen I”.

De asemenea, se va aplica evaluarea formativă, care se va desfășura pe tot parcursul studierii disciplinei. În scopul unei evaluări eficiente se vor utiliza metode tradiționale și de alternativă, prin probe orale și scrise, în funcție de cerințele unității de competență. Se vor utiliza următoarele metode: observarea sistematică a comportamentului elevilor, urmărind progresul personal; autoevaluarea; portofoliul elevului; realizarea proiectelor de grup. Metodele utilizate vor fi orientate spre valorificarea achizițiilor elevilor și stimularea lucrului în echipă. Pentru fiecare metodă, profesorul va elabora instrumentele de evaluare.

De asemenea, lucrările practice ce dezvoltă capacități și aptitudini de analiză și evidență, vor servi și ca mod de evaluare curentă.

Evaluarea sumativă va fi proiectată în așa mod, încât să asigure dovezi pentru elevi, cadrelor didactice și angajatori informații relevante despre achizițiile în termeni de cunoștințe și abilități în baza unor criterii definite explicit.

La elaborarea sarcinilor/itemilor de evaluare formativă și sumativă, profesorul va ține cont de competențele specifice disciplinei.

Produsele elaborate în cadrul studiului individual vor fi evaluate în bază de criterii și descriptori de evaluare.

Criteriile de evaluare al lucrărilor elevilor:

- paginația;
- proporționarea;
- construcția liniară;
- redarea clarobscurului;
- calitatea îndeplinirii lucrărilor;
- realizarea sarcinii conform cerințelor propuse.

Instrumentele de evaluare trebuie să fie adecvate scopului urmărit și să permită elevilor să demonstreze deținerea/ stăpânirea competențele specifice disciplinei.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu

Cerințe față de sălile de curs:

Sală de curs dotată cu tot necesarul pentru lecțiile de compoziție, mobilier școlar, cu toate condițiile adecvate: utilaje, echipamente, instrumente și materiale necesare pentru realizarea lucrărilor, mostre.

Pentru a realiza cu succes formarea competențelor ce trebuie formate și dezvoltate în cadrul disciplinei *Desen I* trebuie asigurat un mediu de învățare autentic, relevant și centrat pe elev.

Lista de utilaje, echipamente, instrumente și materiale necesare pentru realizarea lucrărilor practice recomandate:

Utilaje: Polițe, suporturi, șevalete, mese speciale cu înclinații, baie de apă, tablă purtătoare, lămpi de masă.

Instrumente și materiale: Rigle diferite simple și de metal, hârtii de diferite mărimi și grosimi, cuțite pentru tăiere, vase pentru apă, foi de carton, pahare, bureți, pipete, creioane diferite, acuarelă, guașă, tuș, penițe, centropene, rechizite școlare, etc.

Echipamente: Halate, mănuși, încălțăminte, șorțuri.

Lista materialelor didactice: exemple de lucrări din fondul metodic, literatură în limba română, lucrări ai elevilor precedenți.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată / accesată / procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1.	Le portrait romain, Muzeu de l'ermite, Album et catalogue illustre de toute la collection, Editions D'ART, Aurore, Leningrad, 1974.	Biblioteca	1
2.	Brezianu Barbu. Brâncuși în România. Editura Academiei R.S. România. 1976.	Biblioteca	1
3.	Materialele și tehnicile desenului. Moscova. Izobrazitelinoe iscusstvo. 1984.	Biblioteca	1
4.	Iliescu Andrei, Gavrilăscu Dora. Anatomia funcțională și biomecanică. Editura Sport-Turism, 1976.	Biblioteca	1
5.	Vătășeanu Virgil. Pictura murală din nordul Moldovei. București. Editura Meridiane. 1974.	Biblioteca	1
6.	Maurizia Tazartes. Viața și opera lui Rafael. Colecția Pictori de Geniu. Adevărul, biblioteca de artă. Editura Adevărul Holding. București, 2009.	Internet	1
7.	Augusto Gentili. Viața și opera lui Tiziano. Colecția Pictori de Geniu. Adevărul, biblioteca de artă. Editura Adevărul Holding. București, 2009.	Biblioteca	1
8.	Enrica Crispino. Viața și opera lui Michelangelo. Colecția Pictori de Geniu. Adevărul, biblioteca de artă. Editura Adevărul Holding. București, 2009.	Internet	1